

[* * *]

EUROPOS SAJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Briuselis, 2023 m. kovo 17 d.
(OR. en)**

2021/0201 (COD)

PE-CONS 75/22

**CLIMA 694
ENV 1341
AGRI 735
FORETS 143
ONU 143
CODEC 2088**

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo dėl taikymo srities, ataskaitų teikimo ir atitikties taisyklių supaprastinimo ir valstybių narių 2030 m. tikslų nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/841 ir dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo, pažangos stebėjimo ir peržiūros tobulinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2023/...**

... m. ... d.

**kuriuo dėl taikymo srities, ataskaitų teikimo ir atitikties taisyklių supaprastinimo ir
valstybių narių 2030 m. tikslų nustatymo
iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/841 ir
dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo, pažangos stebėjimo ir peržiūros tobulinimo
iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 152, 2022 4 6, p. 192.

² OL C 301, 2022 8 5, p. 221.

³ 2023 m. kovo 14 d. Europos Parlamento pozicija [(OL ...)] / (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)] ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) 2016 m. lapkričio 4 d. įsigaliojo 2015 m. gruodžio 12 d. pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – UNFCCC) priimtas Paryžiaus susitarimas (toliau – Paryžiaus susitarimas). Paryžiaus susitarimo šalys sutarė užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kad temperatūra nepakiltų daugiau kaip 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Tas įsipareigojimas buvo sustiprintas 2021 m. lapkričio 13 d. pagal UNFCCC priimtu Glazgo klimato paktu, kuriame UNFCCC šalių konferencija, kuri yra ir Paryžiaus susitarimo Šalių susirinkimas, pripažino, kad klimato kaitos poveikis bus daug mažesnis, jei temperatūra padidės 1,5 °C, palyginti su 2 °C, ir nusprendė toliau dėti pastangas, kad temperatūra nepadidėtų daugiau kaip 1,5 °C;

- (2) 2019 m. Visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaitoje Tarpvvyriausybinė mokslinė politinė biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platforma (IPBES) pateikė naujausių mokslinių įrodymų apie visame pasaulyje vykstantį biologinės įvairovės nykimą. 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikate dėl 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos – „Gamtos gražinimas į mūsų gyvenimą“ (toliau – 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija) didinami Sąjungos užmojai, susiję su biologinės įvairovės ir gerai veikiančių ekosistemų apsauga ir atkūrimu. Miškai ir sveiki dirvožemiai yra labai svarbūs biologinei įvairovei, taip pat oro ir vandens valymui, anglies sekvestracijai ir saugojimui, ir tvarių ilgaamžių medienos produktų tiekimui. Miškų pobūdis ir funkcija visoje Sąjungoje labai skiriasi, o tam tikrų rūšių miškai yra labiau pažeidžiami klimato kaitos atžvilgiu dėl tiesioginio poveikio, pavyzdžiui, sausros, dėl temperatūros sukkelto miškų nykimo ar sausringumo pokyčių. Miškų naikinimas ir alinimas prisideda prie pasaulinės klimato krizės, nes didina šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) išmetimą, be kita ko, dėl su tuo susijusių miškų gaisrų, taigi visam laikui panaikina anglies dioksido absorbavimo pajėgumus, mažina paveiktų teritorijų atsparumą klimato kaitai ir gerokai sumažina jų biologinę įvairovę.

Dirvožemio organinė anglis ir negyvos medienos anglies kaupikliai, kurių didžioji dalis papildo dirvožemio anglies sandaugas, taip pat yra labai svarbūs daugelyje ataskaitų teikimo kategorijų tiek klimato kaitos, tiek biologinės įvairovės apsaugos požiūriu. 2021 m. liepos 16 d. Komisijos komunikate dėl naujos 2030 m. ES miškų strategijos (toliau – Naujoji 2030 m. ES miškų strategija) ir 2021 m. lapkričio 17 d. Komisijos komunikate dėl ES 2030 m. dirvožemio strategijos – „Naudojimasis geros būklės dirvožemio teikiama nauda žmonėms, maistui, gamtai ir klimatui“ (toliau – ES 2030 m. dirvožemio strategija) pripažintas poreikis saugoti miškus ir dirvožemio ekosistemas Sąjungoje ir gerinti jų kokybę, taip pat skatinti taikyti griežtesnę tvaraus valdymo praktiką, kuri gali padidinti anglies sekvestraciją ir miškų bei dirvožemio atsparumą atsižvelgiant į klimato ir biologinės įvairovės krizes. Durpynai yra didžiausia organinės anglies sandauga žemėje, o durpynų valdymo ir apsaugos gerinimas yra svarbus aspektas, padedantis švelninti klimato kaitą ir apsaugoti biologinę įvairovę bei dirvožemį nuo erozijos;

- (3) 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatas dėl Europos žaliojo kurso (toliau – Europos žaliasis kursas) yra atspirties taškas, kad ne vėliau kaip iki 2050 m. būtų pasiektas Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslas ir tikslas po to užtikrinti neigiamą išmetamų šESD kiekį, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1119¹ 2 straipsnio 1 dalyje. Jis apima visą rinkinį viena kitą papildančių priemonių ir iniciatyvų, kuriomis siekiama ne vėliau kaip iki 2050 m. Sąjungoje užtikrinti neutralų poveikį klimatui, ir jame išdėstyta nauja augimo strategija, kurios tikslas – pertvarkyti Sąjungą į teisingą ir klestinčią visuomenę, pasižyminčią modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga ekonomika, kurios augimas atsietas nuo išteklių naudojimo. Juo taip pat siekiama apsaugoti, tausoti ir didinti Sąjungos gamtinį kapitalą ir apsaugoti piliečių sveikatą ir gerovę nuo su aplinka susijusios rizikos ir poveikio. Tačiau ta pertvarka taip pat turi lyčių lygybės aspektų ir daro ypatingą poveikį kai kurioms nepalankioje padėtyje esančioms ir pažeidžiamoms grupėms, pavyzdžiui, vyresnio amžiaus žmonėms, negalia turintiems asmenims ir rasinių ar etninių mažumų atstovams. Todėl turi būti užtikrinta, kad pertvarka būtų socialiai teisinga ir įtrauki ir nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje;

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

- (4) pagrindiniai Europos žaliojo kurso uždaviniai – spręsti su klimatu ir aplinka susijusias problemas ir pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus. Europos Parlamentas 2020 m. sausio 15 d. rezoliucijoje dėl Europos žaliojo kurso¹ paragino, kad būtinas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui visuomenės įvyktų ne vėliau kaip 2050 m., o 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliucijoje dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties paskelbė, kad klimato ir aplinkos padėtis yra kritinė². Susidūrus su labai skaudžiu COVID-19 pandemijos poveikiu Sąjungos piliečių sveikatai ir ekonominei gerovei, Europos žaliojo kurso būtinybė ir reikšmė dar labiau padidėjo;
- (5) svarbu užtikrinti, kad priemonės, kurių imamasi šio reglamento tikslams pasiekti, būtų įgyvendinamos laikantis tikslo skatinti darnų vystymąsi, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 3 straipsnyje, atsižvelgiant į JT darnaus vystymosi tikslus, Paryžiaus susitarimą ir, kai aktualu, reikšmingos žalos nedarymo principą, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852³ 17 straipsnyje;
- (6) 2020 m. gruodžio 17 d. UNFCCC sekretoriui pateiktu atnaujintu pagal nacionalinius įnašus nustatytu įsipareigojimu Sąjunga įsipareigojo iki 2030 m. visos Sąjungos ekonomikos mastu sumažinti grynąjį išmetamų ŠESD kiekį bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu;

¹ OL C 270, 2021 7 7, p. 2.

² OL C 232, 2021 6 16, p. 28.

³ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

- (7) priimtu Reglamentu (ES) 2021/1119 Sąjunga teisės aktuose įtvirtino tikslą iki 2050 m. Sąjungoje pasiekti visuose ekonomikos sektoriuose dėl žmogaus veiklos įvairių šaltinių išmetamo ir absorbentais pašalinamo ŠESD kiekio pusiausvyrą, o vėliau – atitinkamai pasiekti neigiamą išmetamų ŠESD kiekį. Tame reglamente taip pat nustatytas privalomas Sąjungos vidaus tikslas iki 2030 m. grynąjį išmetamą ŠESD kiekį (išmetamą kiekį, likusį atėmus absorbentais pašalintą kiekį) sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu. Tikimasi, kad visi ekonomikos sektoriai, įskaitant žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (toliau – LULUCF) sektorių, prisidės prie šio tikslo. Siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. kituose sektoriuose būtų dedamos pakankamos klimato kaitos švelninimo pastangos, grynasis absorbuojamo ŠESD kiekis, kuriuo prisidedama prie Sąjungos 2030 m. klimato politikos tikslo, yra ne didesnis kaip 225 mln. tonų CO₂ ekvivalentu. Kiek tai susiję su Reglamentu (ES) 2021/1119, Komisija atitinkamu pareiškimu dar kartą patvirtino savo ketinimą pasiūlyti persvarstyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841¹, atsižvelgiant į siekį iki 2030 m. padidinti grynąjį absorbuojamą anglies dioksido kiekį iki daugiau kaip 300 mln. tonų CO₂ ekvivalentu LULUCF sektoriuje;

¹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

- (8) siekiant prisidėti prie didesnio siekio sumažinti grynąjį išmetamą ŠESD kiekį nuo bent 40 % iki bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir užtikrinti, kad LULUCF sektorius tvariai ir nuspėjamai prisidėtų prie Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslo, kiekvienai valstybei narei turėtų būti nustatyti privalomi tikslai padidinti grynąjį absorbuojamą ŠESD kiekį LULUCF sektoriuje per laikotarpį nuo 2026 m. iki 2030 m., tokiu būdu nustatant visos Sąjungos 2030 m. lygmeniu 310 mln. tonų CO₂ ekvivalentu atitinkantį grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio tikslą. Taikant metodiką, naudojamą nustatant 2030 m. nacionalinius tikslus, turėtų būti atsižvelgiama į atotrūkį nuo Sąjungos tikslo ir vidutinio išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio pagal 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. duomenis, kuriuos kiekviena valstybė narė pateikė 2020 m., ir turėtų būti atspindėti dabartiniai klimato kaitos švelninimo veiklos rezultatai LULUCF sektoriuje ir kiekvienos valstybės narės Sąjungoje tvarkomo žemės ploto dalis, atsižvelgiant į tos valstybės narės gebėjimą pagerinti savo veiklos rezultatus šiame sektoriuje taip taikant žemėtvarkos praktiką arba keičiant žemės naudojimą, kad tai būtų naudinga klimatui ir biologinei įvairovei. Valstybėms narėms viršijus tikslus būtų dar labiau prisidėta prie Sąjungos klimato srities tikslų įgyvendinimo;

- (9) privalomi tikslai dėl didesnio siekio, susijusio su grynuoju išmetamu ir absorbuojamu ŠESD kiekiu, kiekvienai valstybei narei turėtų būti nustatyti taikant linijinę trajektoriją. Trajektorija turėtų prasidėti 2022 m. nuo išmetamo ŠESD kiekio vidurkio, apie kurią valstybė narė pranešė 2021 m., 2022 m. ir 2023 m., ir baigtis 2030 m. tai valstybei narei nustatytu tikslu. Siekiant užtikrinti, kad būtų bendrai pasiektas 2030 m. Sąjungos tikslas, kartu atsižvelgiant į išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio LULUCF sektoriuje kasmetinį svyravimą, tikslinga kiekvienai valstybei narei nustatyti ne tik nacionalinį 2030 m. tikslą, bet ir įsipareigojimą pasiekti tam tikrą grynojo išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio sumą 2026–2029 m. laikotarpiu (toliau – 2026–2029 m. biudžetas);

- (10) Reglamento (ES) 2018/841 6, 7, 8 ir 10 straipsniuose išdėstytos apskaitos taisyklės buvo sukurtos siekiant nustatyti, koku mastu LULUCF sektorių klimato kaitos švelninimo rezultatais būtų galima prisidėti prie Sąjungos tikslo iki 2030 m. sumažinti grynąjį išmetamą ŠESD kiekį 40 %, neįskaitant LULUCF sektoriaus. Siekiant supaprastinti to sektoriaus reguliavimo sistemą, dabartinės apskaitos taisyklės neturėtų būti taikomos po 2025 m., o atitiktis valstybių narių nacionaliniams tikslams turėtų būti patikrinta remiantis ŠESD išmetimo ir absoravimo ataskaitomis. Taip būtų užtikrintas metodinis suderinamumas su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB¹, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/842² bei nauju grynojo išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslu – ne mažiau kaip 55 %, įskaitant LULUCF sektorių;

¹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

² 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

- (11) 2022 m. birželio 16 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo¹, kurioje ji akcentavo, kad reikia imtis atitinkamų priemonių ir reikia skirti ypatingą dėmesį paramai tiems regionams, pramonės šakoms, labai mažoms, mažosiomis ir vidutinėms įmonėms, darbuotojams, namų ūkiams ir vartotojams, kurie susidurs su didžiausiais iššūkiais. Toje rekomendacijoje valstybės narės raginamos apvarstyti įvairias priemones užimtumo ir asmens statuso pokyčių darbo rinkoje, darbo vietų kūrimo ir verslumo, darbuotojų sveikatos ir saugos, viešųjų pirkimų, mokesčių ir socialinės apsaugos sistemų, pagrindinių paslaugų ir būsto srityse, taip pat, *inter alia*, siekiant stiprinti lyčių lygybę, švietimą ir mokymą;
- (12) atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės LULUCF sektoriaus ypatumus, taip pat į tai, kad valstybės narės, siekdamos savo privalomų nacionalinių tikslų, turi pagerinti savo veiklos rezultatus, valstybėms narėms ir toliau turėtų būti suteikta galimybė naudotis daugeliu lankstumo priemonių, įskaitant prekybą perviršiu ir konkrečių su miškais susijusių lankstumo priemonių išplėtimą, kartu išlaikant tų tikslų aplinkosauginį naudingumą;

¹ 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo (OL C 243, 2022 6 27, p. 35).

- (13) siekiant pašalinti neaiškumus, kylančius LULUCF sektoriuje dėl natūralių procesų, 2032 m. valstybės narės, kurios padarė viską, kas įmanoma, siekdamos atsižvelgti į visas joms skirtas Komisijos nuomones, susijusias su šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu įtrauktais taisomaisiais veiksmais, turėtų turėti galimybę taikyti alternatyvias nuostatas dėl natūralių trikdžių (abiotinių ir biotinių), tokių kaip gaisrai, kenkėjų protrūkiai, audros ir ekstremalūs potvyniai, su sąlyga, kad jos išnaudojo visas kitas turimas lankstumo priemones, ėmėsi tinkamų priemonių, kad sumažintų savo žemės pažeidžiamumą dėl tokių trikdžių ir kad Sąjungos 2030 m. tikslas, susijęs su LULUCF sektoriumi, buvo pasiektas;

- (14) be to, reikėtų atsižvelgti į išsklaidytą ir ilgalaikį klimato kaitos poveikį, o ne į natūralius trikdžius, kurie iš esmės yra labiau laikini ir geografiškai lokalizuoti. Tokiu būdu taip pat turėtų būti sudaryta galimybė atsižvelgti į ankstesnių valdymo priemonių ankstesnį poveikį, kylantį dėl to, kad keliose valstybėse narėse išskirtinai didelę, lyginant su Sąjungos vidurkiu, jų tvarkomos žemės dalį sudaro organiniai dirvožemiai. Tuo tikslu 2021–2030 m. laikotarpiu pagal VII priedą turimas nepanaudotas kompensuojamasis kiekis turėtų būti skiriamas remiantis atitinkamų valstybių narių Komisijai pateiktais įrodymais, pagrįstais geriausiomis turimomis mokslinėmis žiniomis ir objektyviais, išmatuojamais ir palyginamais rodikliais, pavyzdžiui, sausringumo rodikliu, kaip tai suprantama Jungtinių Tautų konvencijoje dėl kovos su dykumėjimu šalyse, kurios patiria dideles sausras ir (ar) dykumėjimą, ypač esančiose Afrikoje¹, kuris apibrėžiamas kaip vidutinio metinio kritulių kiekio ir vidutinės metinės evatranspiracijos santykis. Paskirstymas valstybėms narėms, atsižvelgiant į pateiktus įrodymus, turėtų būti grindžiamas 50 mln. tonų CO₂ ekvivalentu turimo kiekio ir bendro tų valstybių narių prašomo kompensuojamojo kiekio santykiu;

¹ OL L 83, 1998 3 19, p. 3.

- (15) siekiant užtikrinti vienodas sąlygas įgyvendinti Reglamento (ES) 2018/841 nuostatas, susijusias su metinio išmetamo ir absorbuojamo šESD kiekio nustatymu valstybėms narėms kiekvienais 2026–2029 m. laikotarpio metais, atliekamu pagal linijinę trajektoriją, kuri baigiasi 2030 m. tikslu, ir nustatyti išsamias taisykles dėl metodikos, skirtos įrodyti ilgalaikį klimato kaitos poveikį, kurio valstybės narės negali kontroliuoti, ir išskirtinai didelės organinių dirvožemių dalies poveikį, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (16) valdymo taisyklės turėtų būti nustatytos taip, kad būtų skatinami ankstyvieji veiksmai siekiant tarpinio Sąjungos 2030 m. klimato tikslo ir Sąjungos visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumo tikslo, laikantis 2026–2029 m. trajektorijos, nustatytos šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu. Reglamente (ES) 2018/842 nustatyti principai turėtų būti taikomi *mutatis mutandis*, o daugiklis apskaičiuojamas taip: 108 % skirtumo tarp 2026–2029 m. valstybės narės biudžeto ir atitinkamo nurodyto grynojo absorbuojamo kiekio bus pridėta prie tos valstybės narės 2030 m. nurodyto skaičiaus. Be to, Komisijai teikiant pasiūlymus dėl laikotarpio po 2030 m., reikėtų atsižvelgti į kiekvienos valstybės narės iki 2030 m. sukauptą deficitą;

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (17) Sąjunga ir valstybės narės yra Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais¹ (toliau – Orhuso konvencija) šalys. Viešasis tikrinimas ir teisė kreiptis į teismą yra esminiai Sąjungos demokratinių vertybių elementai ir teisinės valstybės apsaugos priemonės;
- (18) norint sudaryti galimybę imtis skubių ir efektyvių veiksmų, kai Komisija nustato, kad valstybė narė nedaro pakankamos pažangos siekdama savo 2030 m. tikslo, atsižvelgiant į trajektoriją, 2026–2029 m. biudžetą ir lankstumo priemones pagal šį reglamentą, turėtų būti taikomas taisomųjų veiksmų mechanizmas, kuriuo būtų padedama tai valstybei narei grįžti prie 2030 m. trajektorijos užtikrinant, kad būtų imtasi papildomų veiksmų siekiant padidinti grynąjį absorbuojamą ŠESD kiekį;

¹ OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

- (19) ŠESD apskaita pagerės daugiau naudojant stebėsenos technologijas ir turint geresnes žinias. Valstybėms narėms, kurios tobulina išmetamo ir absorbuojamo kiekio skaičiavimo metodiką, turėtų būti nustatyta metodinio koregavimo sąvoka. Pavyzdžiui, metodinio koregavimo gali prireikti tokiais atvejais: pakeitus ataskaitų teikimo metodiką, atsiradus naujiems duomenims arba ištaisius statistines klaidas, įtraukus naujus anglies kaupiklius ar dujas, perskaičiavus ankstesnius įverčius remiantis naujais moksliniais įrodymais pagal 2006 m. IPCC gaires dėl nacionalinės ŠESD apskaitos, įtraukus naujus ataskaitų teikimo elementus ir užtikrinus geresnę natūralių trikdžių stebėseną. Siekiant išlaikyti aplinkosauginį naudingumą, tokiems valstybių narių išmetamo ŠESD kiekio apskaitos duomenims turėtų būti taikomas metodinis koregavimas, kad būtų neutralizuotas metodikos pakeitimų poveikis vertinant, ar bendrai pasiektas 2030 m. Sąjungos tikslas;
- (20) Europoje nacionalinė miškų inventorizacija naudojama informacijai teikti miškų ekosistemos paslaugų vertinimų tikslais. Kiekvienos šalies miškų inventorizacijos stebėsenos sistema skiriasi, nes kiekviena šalis turi savo miškų apskaitos sistemą su savo metodika. Naujojoje 2030 m. ES miškų strategijoje pabrėžta, kad visose valstybėse narėse reikia strateginio miškų planavimo, grindžiamo patikima stebėseną ir duomenimis, skaidriu valdymu ir koordinuotais mainais Sąjungos lygmeniu. Tuo tikslu Komisija paskelbė ketinanti pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų sukurta Sąjungos masto integruota miškų stebėsenos sistema;

(21) siekiant iš dalies pakeisti ir papildyti neesmines reglamentų (ES) 2018/841 ir (ES) 2018/1999 nuostatas, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais Reglamentas (ES) 2018/841 papildomas siekiant nustatyti taisykles dėl operacijų registravimo ir tikslaus atlikimo Sąjungos registre, sukurtame pagal Reglamento (ES) 2018/1999 40 straipsnį, ir kuriais iš dalies keičiama Reglamento (ES) 2018/1999 V priedo 3 dalis, atnaujinant kategorijų sąrašą pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais¹. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

(22) 2020 m. rugsėjo 17 d. Komisijos komunikate „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis“ išdėstyti įvairūs būdai ir politikos galimybės, kaip pasiekti platesnio užmojo Sąjungos 2030 m. klimato srities tikslą. Jame buvo pabrėžta, kad siekiant neutralizuoti poveikį klimatui reikės gerokai sustiprinti Sąjungos veiksmus visuose ekonomikos sektoriuose. Anglies dioksido absorbentai atlieka esminį vaidmenį pereinant prie neutralaus poveikio klimatui Sąjungoje, o prie to visų pirma gali svariai prisidėti žemės ūkio, miškininkystės ir žemės naudojimo sektoriai. Kai Komisija atlieka Reglamento (ES) 2018/841 taikymo vertinimą, kuris yra šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu nustatytos peržiūros dalis, ir rengia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, ji turėtų įtraukti, viena vertus, žemės ūkio sektoriuje išmetamo ŠESD kiekio ir, kita vertus, pasėliuose, pievose ir šlapžemėse išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio dabartinės tendencijas ir ateities prognozes, taip pat išnagrinėti reguliavimo galimybes, kuriomis būtų užtikrinta, kad jos atitiktų tikslą visuose ekonomikos sektoriuose užtikrinti ilgalaikį išmetamo ŠESD kiekio mažinimą pagal Sąjungos tikslą užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir tarpinius klimato srities tikslus. Be to, Komisija turėtų mokliškai pagrįstai, patikimai ir skaidriai, taip pat siekdama užtikrinti ilgalaikį miškų atsparumą ir gebėjimą prisitaikyti, ypatingą dėmesį skirti miškų amžiaus struktūros poveikiui, įskaitant atvejus, kai tas poveikis yra susijęs su konkrečiomis karo ar pokario aplinkybėmis.

Atsižvelgdama į kiekvieno sektoriaus teisingo indėlio svarbą ir į tai, kad pereinant prie neutralaus poveikio klimatui reikia pokyčių visose politikos srityse ir bendrų visų ekonomikos sektorių ir visuomenės pastangų, kaip pabrėžta Europos žaliajame kurse, Komisija, kai tikslinga, turėtų pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais būtų nustatyta po 2030 m. taikytina sistema;

- (23) tikėtini antropogeniniai pokyčiai, susiję su ŠESD išmetimu ir absorbavimu jūrų ir gėlo vandens aplinkoje, gali būti reikšmingi ir ateityje turėtų skirtis dėl naudojimo pokyčių, pavyzdžiui, dėl planuojamos jūros energijos plėtros, galimo akvakultūros gamybos padidėjimo ir stiprėjančios gamtos apsaugos, būtinos 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos tikslams pasiekti. Šiuo metu tie išmetami ir absorbuojami kiekiai neįtraukti į standartines ataskaitų lenteles, teikiamas UNFCCC. Patvirtinus ataskaitų teikimo metodiką, Komisija, atlikdama šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu nustatytą peržiūrą ir remdamasi naujausiais moksliniais tyrimais, turėtų turėti galimybę apsvarstyti ataskaitų dėl pažangos, analizės galimybių ir ataskaitų srities išplėtimo apimant jūrų ir gėlųjų vandenų aplinką poveikio teikimą;

- (24) norint ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą ir siekti, kad vėliau būtų užtikrintas neigiamas išmetamo kiekio balansas, yra itin svarbu, kad absorbuotas ŠESD kiekis Sąjungoje nuolat augtų, kartu užtikrinant absorbavimo pastovumą.
- Atitinkamais atvejais gali prireikti techninių sprendimų, pavyzdžiui, bioenergijos gamybos surenkant ir saugant anglies dioksidą (angl. BECCS), taip pat gamtos procesais pagrįstų išmetamo CO₂ surinkimo ir saugojimo sprendimų. Visų pirma pavieniai ūkininkai, žemės ir miškų savininkai arba miškų valdytojai turi būti skatinami savo žemėje ir miškuose kaupti daugiau anglies, pirmenybę teikiant ekosisteminiams metodams ir biologinei įvairovei palankioms praktikoms, pavyzdžiui, gamtai artimos miškininkystės praktikai, žemės plotų atidėjimui, miškų anglies sancaupų atkūrimui, agrarinės miškininkystės aprėpties plėtrai, anglies sekvestracijai dirvožemyje ir šlapžemių atkūrimui, taip pat kitiems novatoriškiems sprendimams. Tokiomis paskatomis bus skatinamas klimato kaitos švelninimas ir bendras išmetamų ŠESD kiekio mažinimas visuose bioekonomikos sektoriuose, be kita ko, naudojant ilgaamžius iš nukirsto medžio pagamintus produktus ir visiškai laikantis ekologijos principų, skirtų biologinei įvairovei puoselėti ir žiedinei ekonomikai skatinti. Atliekant šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu nustatytą peržiūrą, turėtų būti galima apsvarstyti galimybę dėl tvarių anglies dioksido saugojimo produktų įtraukimo į Reglamento (ES) 2018/841 taikymo sritį proceso nustatymo, užtikrinant suderinamumą su kitais Sąjungos aplinkos tikslais ir IPCC gairėmis;

- (25) atsižvelgiant į tai, kad svarbu teikti finansinę paramą žemės ir miškų savininkams ar valdytojams, kad būtų pasiekti šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu nustatyti tikslai, Komisija, vertindama pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 pateiktų naujausių integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų atnaujintus projektus, turėtų užtikrinti, kad finansinė parama, įskaitant atitinkamą dalį pajamų, gautų iš ES ATLPS leidimų pardavimo aukcionuose pagal Direktyvą 2003/87/EB ir naudojamų LULUCF, būtų skirta politikai ir priemonėms, specialiai pritaikytoms šiame iš dalies keičiančiame reglamente nustatytiems valstybių narių biudžetams ir tikslams pasiekti. Savo vertinime Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti ekosisteminių metodų skatinimui ir poreikiui užtikrinti papildomo ŠESD absorbcijos pastovumą, atsižvelgiant į galiojančius teisės aktus;
- (26) nustatant 2030 m. Sąjungos tikslą remiamasi už 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. valstybių narių pateiktais apskaitos duomenimis. Labai svarbu, kad pateikti apskaitos duomenys būtų patikimi. Todėl reikėtų patikrinti valstybių narių taikomas metodikas, jeigu grynasis absorbuojamas ŠESD kiekis 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. gerokai sumažėjo. Laikantis skaidrumo principo ir siekiant padidinti pasitikėjimą ataskaitų teikimo pažanga, tų patikrinimų rezultatai turėtų būti skelbiami viešai. Remdamasi tais patikrinimais, Komisija, kai tinkama, turėtų pateikti pasiūlymus, kuriais būtų užtikrinta, kad Sąjunga ir toliau siektų savo grynojo 310 mln. tonų absorbuojamo kiekio tikslo;

- (27) siekiant nustatyti valstybių narių trajektoriją laikotarpiui nuo 2026 iki 2029 m., Komisija turėtų atlikti išsamią peržiūrą, kad patikrintų 2021 m., 2022 m. ir 2023 m. ŠESD apskaitos duomenis. Tuo tikslu 2025 m. turėtų būti atlikta išsami peržiūra, papildanti išsamias peržiūras, kurias Komisija atliks 2027 m. ir 2032 m. pagal Reglamento (ES) 2018/1999 38 straipsnį;
- (28) Reglamento (ES) 2018/841 II priede nurodytos kiekvienos valstybės narės medžių lajos dangos vertės turėtų būti suderintos su UNFCCC praneštomis vertėmis arba su numatomais tų verčių atnaujinimais;

(29) šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu nustatytus ataskaitomis pagrįstus tikslus, ŠESD išmetimą ir absorbuojamą būtina įvertinti tiksliau. Be to, pagal 2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją, 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą dėl sąžiningos, sveikos ir aplinkai palankios maisto sistemos pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“, Naująją 2030 m. ES miškų strategiją, ES 2030 m. dirvožemio strategiją, 2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos komunikatą dėl tvarių anglies dioksido ciklų, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001¹ ir 2021 m. vasario 24 d. Komisijos komunikatą „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ bus reikalaujama griežtesnės žemės stebėsenos, taip padedant apsaugoti ir sustiprinti anglies dioksido absorbuojamo gamtoje atsparumą visoje Sąjungoje. Išmetamo ir absorbuojamo kiekio stebėseną ir ataskaitų teikimas turi būti patobulinti, kai taikytina, naudojant pažangias technologijas, prieinamas pagal Sąjungos programas, pvz., „Copernicus“, ir skaitmeninius duomenis, surinktus pagal bendrą žemės ūkio politiką, taikant dvejopą pertvarką, pagrįstą žaliosiomis ir skaitmeninėmis inovacijomis;

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

- (30) siekiant sudaryti sąlygas valstybėms narėms turėti geografiniu požiūriu tikslią informaciją, pagal kurią būtų galima nustatyti prioritetines teritorijas, kurios gali prisidėti prie klimato politikos veiksmų, turėtų būti nustatytos kartografavimo ir stebėsenos nuostatos, susijusios tiek su lauku, tiek su nuotoliniu stebėjimu. Bendrai gerinant stebėseną, ataskaitų teikimą ir tikrinimą, taip pat turėtų būti siekiama suderinti ir patobulinti veiklos ir išmetamų ŠESD faktorių duomenų bazes, kad būtų galima pagerinti ŠESD apskaitą;
- (31) kadangi šio reglamento tikslų, visų pirma, atsižvelgiant į Reglamentą (ES) 2021/1119, patikslinti su LULUCF sektoriumi susijusius valstybių narių įsipareigojimus, kuriais padedama siekti Paryžiaus susitarimo tikslų ir pasiekti Sąjungos išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslą 2021–2030 m. laikotarpiu, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (32) todėl reglamentai (ES) 2018/841 ir (ES) 2018/1999 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I straipsnis

Reglamentas (ES) 2018/841 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„I straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl:

- a) valstybių narių įsipareigojimų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (toliau – LULUCF) sektoriaus, kuriais prisidedama prie Paryžiaus susitarimo tikslų ir Sąjungos tikslo sumažinti išmetamą ŠESD kiekį pasiekimo 2021–2025 m. laikotarpiu;
- b) ŠESD išmetimo ir absorbavimo LULUCF sektoriuje apskaitos ir tikrinimo, kaip valstybės narės laikosi a punkte nurodytų 2021–2025 m. laikotarpio įsipareigojimų;
- c) 2030 m. Sąjungos tikslo, susijusio su grynojo ŠESD kiekio absorbavimu LULUCF sektoriuje;
- d) 2026–2030 m. laikotarpio valstybių narių tikslų, susijusių su grynojo ŠESD kiekio absorbavimu LULUCF sektoriuje“;

2) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas šio reglamento I priedo A skirsnyje išvardytoms 2021–2025 m. laikotarpiu valstybių narių teritorijose išmetamoms ir absorbuojamoms ŠESD, už kurias atsiskaitoma pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1999* 26 straipsnio 4 dalį ir kurios susijusios su bet kuria iš šių žemės apskaitos kategorijų:
 - a) mišku apželdinta žemė – žemė, kuri pagal savo naudojimą deklaruojama kaip pasėliai, pievos, šlapžemės, gyvenvietės arba kita žemė, paversta miško žeme;
 - b) iškirsto miško žemė – žemė, kuri pagal savo naudojimą deklaruojama kaip miško žemė, paversta pasėliais, pievomis, šlapžemėmis, gyvenvietėmis arba kita žeme;
 - c) tvarkomi pasėliai – žemė, kuri pagal savo naudojimą deklaruojama kaip priskiriama bet kuriai iš šių kategorijų:
 - i) pasėliais liekantys pasėliai;
 - ii) pasėliais paverstos pievos, šlapžemės, gyvenvietės arba kita žemė;
 - iii) pasėliai, paversti šlapžemėmis, gyvenvietėmis arba kita žeme;

- d) tvarkomos pievos – žemė, kuri pagal savo naudojimą deklaruojama kaip priskiriama bet kuriai iš šių kategorijų:
- i) pievomis liekančios pievos;
 - ii) pievomis paversti pasėliai, šlapžemės, gyvenvietės arba kita žemė;
 - iii) pievos, paverstos šlapžemėmis, gyvenvietėmis arba kita žeme;
- e) tvarkoma miško žemė – žemė, kuri pagal savo naudojimą deklaruojama kaip miško žeme liekanti miško žemė;
- f) kai valstybė narė praneša Komisijai apie savo ketinimą iki 2020 m. gruodžio 31 d. įtraukti tvarkomas šlapžemes į savo įsipareigojimus pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį, tvarkomoms šlapžemėms priskiriama žemė, kuri pagal savo naudojimą deklaruojama kaip priskiriama vienai iš šių kategorijų:
- šlapžemėmis liekančios šlapžemės;
 - šlapžemėmis paverstos gyvenvietės arba kita žemė;
 - šlapžemės, paverstos gyvenvietėmis arba kita žeme.

2. Šis reglamentas taip pat taikomas šio reglamento I priedo A skirsnyje išvardytoms 2026–2030 m. laikotarpiu valstybių narių teritorijose išmetamoms ir absorbuojamoms ŠESD, už kurias atsiskaitoma pagal Reglamento (ES) 2018/1999 26 straipsnio 4 dalį ir kurios susijusios su bet kuria iš šių žemės ataskaitų teikimo kategorijų arba sektorių:
- a) miško žemė;
 - b) pasėliai;
 - c) pievos;
 - d) šlapžemės;
 - e) gyvenvietės;
 - f) kita žemė;
 - g) iš nukirsto medžio pagaminti produktai;
 - h) kita;

- i) atmosferinės iškritos;
- j) azoto išplovimas ir nutekėjimas.

* 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).“;

3) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 9 punktas pakeičiamas taip:

„9) natūralūs trikdžiai – bet kokie ne žmogaus nulemti įvykiai ar aplinkybės, dėl kurių LULUCF sektoriuje išmetamas didelis ŠESD kiekis, kurių atitinkama valstybė narė nepajėgia kontroliuoti ir kurių pasekmių ta valstybė narė dėl objektyvių priežasčių negali pastebimai apriboti, net jiems įvykus;“;

b) pridedamas šis punktas:

„11) klimato kaita – klimato pokyčiai, kurių tiesioginė ar netiesioginė atsiradimo priežastis priskiriama žmogaus veiklai, kurie keičia Žemės atmosferos sudėtį ir kurie yra papildomi natūralių klimato svyravimų, pastebėtų palyginamais laikotarpiais, atžvilgiu.“;

4) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Įsipareigojimai ir tikslai

1. Atsižvelgiant į 12, 13 ir 13a straipsniuose numatytas lankstumo priemones 2021–2025 m. laikotarpiu kiekviena valstybė narė užtikrina, kad išmetamas ŠESD kiekis neviršytų absorbuojamo ŠESD kiekio, apskaičiuoto kaip viso jos teritorijoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio visose 2 straipsnio 1 dalyje nurodytose žemės apskaitos kategorijose suma.
2. Grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio 2030 m. Sąjungos tikslas – 310 mln. tonų CO₂ ekvivalentu, apskaičiuojamas kaip valstybių narių grynojo išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio 2030 m. verčių, išdėstytų IIa priedo D skiltyje, suma ir grindžiamas jos ŠESD apskaitos 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. duomenų, pateiktų 2020 m., vidurkiu.

3. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad, atsižvelgiant į 12 ir 13b straipsniuose numatytas lankstumo priemones, viso jos teritorijoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio visose 2 straipsnio 2 dalies a–j punktuose nurodytose žemės ataskaitų teikimo kategorijose, apie kurį pranešta jos 2030 m. ŠESD apskaitoje, pateikiamoje 2032 m., suma, palyginti su jos ŠESD apskaitos 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. duomenų, pateikiamų 2032 m., vidurkiu, neviršytų IIa priedo C skiltyje tai valstybei narei nustatyto tikslo.
4. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kiekvienų 2026–2029 m. laikotarpio metų skirtumų, susijusių su toliau nurodytais punktais, suma neviršytų 2026–2029 m. biudžeto:
 - a) jos teritorijoje išmetamas ir absorbuojamas ŠESD kiekis visose 2 straipsnio 2 dalies a–j punktuose nurodytose žemės ataskaitų teikimo kategorijose, ir
 - b) jos ŠESD apskaitos 2021 m., 2022 m. ir 2023 m. duomenų, pateikiamų 2032 m., vidutinė vertė.

2026–2029 m. biudžetas apibrėžiamas kaip tos valstybės narės kiekvienų 2026–2029 m. laikotarpio metų skirtumų suma tarp:

- a) metinių išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio ribinių verčių tiems metams, nustatytų pagal linijinę trajektoriją iki 2030 m., ir
- b) ŠESD apskaitos 2021 m., 2022 m. ir 2023 m. duomenų, pateikiamų 2025 m., vidutinės vertės.

Linijinė valstybės narės trajektorijos pradžia yra 2022 m. ŠESD apskaitos 2021 m., 2022 m. ir 2023 m. duomenų vidutinė vertė, o pabaiga – 2030 m. vertė, gaunama Ila priedo C skiltyje tai valstybei narei nustatytą vertę pridėjus prie ŠESD apskaitos 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. duomenų vidutinės vertės.

2026–2029 m. biudžetas apibrėžiamas remiantis 2025 m. pateikiamais ŠESD apskaitos duomenimis, o atitiktis šiam biudžetui vertinama remiantis 2032 m. pateikiamais ŠESD apskaitos duomenimis.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kiekvienai valstybei narei nustatomos kiekvienų 2026–2029 m. laikotarpio metų metinės ribinės vertės, išreikštos tonomis CO₂ ekvivalentu ir pagrįstos linijine grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio trajektorija. Tos nacionalinės trajektorijos grindžiamos kiekvienos valstybės narės pateiktų 2021 m., 2022 m. ir 2023 m. ŠESD apskaitos duomenų vidurkiu.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 16a straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Tų įgyvendinimo aktų tikslais Komisija atlieka išsamią naujausių nacionalinių apskaitos duomenų, kuriuos valstybės narės pateikia pagal Reglamento (ES) 2018/1999 26 straipsnio 4 dalį, peržiūrą.

6. Priimdamos politikos priemonės savo įsipareigojimams, tikslams ir biudžetams įgyvendinti, kaip nurodyta šiame straipsnyje, valstybės narės atsižvelgia į poreikį visiems užtikrinti teisingą ir socialiai sąžiningą pertvarką. Komisija gali paskelbti gaires, kad padėtų valstybėms narėms šiuo atžvilgiu.“;

5) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena valstybė narė parengia ir veda apskaitą, kurioje tiksliai parodomas 2 straipsnyje nurodytose žemės apskaitos kategorijose išmetamas ir absorbuojamas ŠESD kiekis. Valstybės narės užtikrina, kad jų apskaita ir kiti pagal šį reglamentą pateikiami duomenys būtų tikslūs, išsamūs, nuoseklūs, viešai prieinami, palyginami ir skaidrūs. Valstybės narės išmetamą ŠESD kiekį nurodo pliuso ženklu (+), o absorbuotą ŠESD kiekį – minuso ženklu (-).“;

6) 6 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Valstybės narės į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir absorbuojamas mišku apželdintoje žemėje ir iškirto miško žemėje, apskaičiuotą kaip kiekvienų 2021–2025 m. laikotarpio metų bendrą išmetamą ir bendrą absorbuojamą ŠESD kiekį.

2. Nukrypstant nuo 5 straipsnio 3 dalies ir ne vėliau kaip 2025 m., kai žemės naudojimo paskirtis iš pasėlių, pievų, šlapžemių, gyvenviečių ar kitos žemės pakeičiama į miško žemę, valstybė narė gali pakeisti tokios žemės kategoriją iš „žemės, paverstos miško žeme“ į „miško žeme liekančią miško žemę“ praėjus 30 metų po tokio žemės naudojimo paskirties pakeitimo dienos, jeigu toks kategorijos pakeitimas tinkamai pagrįstas remiantis IPCC gairėmis.“;

7) 7 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Kiekviena valstybė narė į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir absorbuojamas tvarkomuose pasėliuose ir kuris apskaičiuojamas kaip 2021–2025 m. laikotarpiu išmestas ir absorbuotas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą valstybės narės vidutinį metinį tvarkomuose pasėliuose 2005–2009 m. baziniu laikotarpiu išmestą ir absorbuotą ŠESD kiekį padauginus iš penkių.

2. Kiekviena valstybė narė į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir absorbuojamas tvarkomose pievose ir kuris apskaičiuojamas kaip 2021–2025 m. laikotarpiu išmestas ir absorbuotas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą valstybės narės vidutinį metinį tvarkomose pievose 2005–2009 m. baziniu laikotarpiu išmestą ir absorbuotą ŠESD kiekį padauginus iš penkių.

3. 2021–2025 m. laikotarpiu kiekviena valstybė narė, kuri į savo įsipareigojimus įtraukia tvarkomas šlapžemes, į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir absorbuojamas tvarkomose šlapžemėse ir kuris apskaičiuojamas kaip tuo laikotarpiu išmestas ir absorbuotas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą valstybės narės vidutinį metinį tvarkomose šlapžemėse 2005–2009 m. baziniu laikotarpiu išmestą ir absorbuotą ŠESD kiekį padauginus iš penkių.“;

8) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena valstybė narė į apskaitą įtraukia ŠESD kiekį, kuris išmetamas ir absorbuojamas tvarkomoje miško žemėje ir kuris apskaičiuojamas kaip 2021–2025 m. laikotarpiu išmestas ir absorbuotas ŠESD kiekis, atėmus vertę, gautą atitinkamos valstybės narės miškų atskaitos lygį padauginus iš penkių.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. valstybės narės pateikia Komisijai 2021–2025 m. laikotarpio nacionalinius miškininkystės apskaitos planus, kuriuose, be kita ko, nurodomas siūlomas miškų atskaitos lygis. Nacionaliniame miškininkystės apskaitos plane pateikiami visi IV priedo B skirsnyje išvardyti elementai ir jis paskelbiamas viešai, be kita ko, internete.“;

c) 7–10 dalys pakeičiamos taip:

- „7. Prireikus, remdamosi pagal 6 dalies pirmą pastraipą atliktais techniniais įvertinimais ir, kai taikoma, pagal 6 dalies antrą pastraipą pateiktomis techninėmis rekomendacijomis, valstybės narės ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. Komisijai praneša savo peržiūrėtus siūlomus 2021–2025 m. laikotarpio miškų atskaitos lygius. Valstybių narių jai praneštus siūlomus miškų atskaitos lygius Komisija paskelbia.
8. Remdamasi valstybių narių pateiktais siūlomais miškų atskaitos lygiais, pagal šio straipsnio 6 dalį atlikto techninio įvertinimo rezultatais ir, kai taikytina, pagal šio straipsnio 7 dalį pateiktu peržiūrėtu siūlomu miškų atskaitos lygiu, Komisija pagal 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas IV priedas siekiant nustatyti miškų atskaitos lygius, kuriuos valstybės narės turi taikyti 2021–2025 m. laikotarpiu.

9. Jeigu valstybė narė Komisijai nepateikia savo miškų atskaitos lygio iki šio straipsnio 3 dalyje ir, kai taikytina, šio straipsnio 7 dalyje nurodytų datų, remdamasi pagal šio straipsnio 6 dalį atlikto techninio įvertinimo rezultatais Komisija pagal 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas IV priedas siekiant nustatyti miškų atskaitos lygį, kurį ta valstybė narė turi taikyti 2021–2025 m. laikotarpiu.
10. 8 ir 9 dalyse nurodyti 2021–2025 m. laikotarpiui skirti deleguotieji aktai priimami ne vėliau kaip 2020 m. spalio 31 d.“;

9) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. 2021–2025 m. laikotarpio pabaigoje valstybės narės gali mišku apželdintos žemės ir tvarkomos miško žemės atveju neįtraukti į apskaitą dėl natūralių trikdžių išmetamo ŠESD kiekio, viršijančio vidutinį dėl natūralių trikdžių per 2001–2020 m. laikotarpį išmestą ŠESD kiekį, išskyrus statistines išskirtis (toliau – foninis lygis). Tas foninis lygis apskaičiuojamas pagal šį straipsnį ir VI priedą.“;

b) 2 dalies b punkte „2030 m.“ pakeičiami į „2025 m.“;

10) 11, 12 ir 13 straipsniai pakeičiami taip:

„11 straipsnis

Lankstumo priemonės ir valdymas

1. Valstybė narė gali naudoti:
 - a) 12 straipsnyje nurodytas bendro pobūdžio lankstumo priemones, ir
 - b) siekdama laikytis pagal 4 straipsnį nustatyto įsipareigojimo, tikslo ir biudžeto, 13 ir 13b straipsniuose nurodytas lankstumo priemones.

Suomija gali naudotis ne tik pirmoje pastraipoje nurodytomis lankstumo priemonėmis, bet ir papildoma kompensacija pagal 13a straipsnį.

2. Jei valstybė narė nesilaiko Reglamento (ES) 2018/1999 26 straipsnyje nustatytų stebėsenos reikalavimų, vyriausiasis administratorius, paskirtas pagal Direktyvos 2003/87/EB 20 straipsnį (toliau – vyriausiasis administratorius), tai valstybei narei laikinai uždraudžia pervedimus pagal šio reglamento 12 straipsnio 2 dalį arba naudoti tvarkomos miško žemės lankstumo priemonę pagal šio reglamento 13 straipsnį. Komisija tai valstybei narei taip pat gali teikti papildomą techninę paramą.

12 straipsnis

Bendro pobūdžio lankstumo priemonės

1. Jeigu per 2021–2025 m. laikotarpį valstybės narės bendras išmetamas ŠESD kiekis viršija bendrą absorbuojamą ŠESD kiekį arba jeigu per 2026–2030 m. laikotarpį skirtumas tarp valstybės narės teritorijoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio sumos ir pagal šio reglamento 4 straipsnį tai valstybei narei nustatyto įsipareigojimo, tikslo ar biudžeto yra teigiamas ir ta valstybė narė nusprendė pasinaudoti jai skirta lankstumo priemone ir paprašė išbraukti metines išmetamo ŠESD kiekio kvotas pagal Reglamentą (ES) 2018/842, į šį išbrauktų metinių išmetamo ŠESD kiekio kvotų kiekį atsižvelgiama vertinant, kaip valstybė narė laikosi atitinkamai savo įsipareigojimo, tikslo ar biudžeto, nustatyto pagal šio reglamento 4 straipsnį.
2. Jeigu per 2021–2025 m. laikotarpį valstybės narės bendras absorbuojamas ŠESD kiekis viršija bendrą išmetamą ŠESD kiekį, arba per 2026–2030 m. laikotarpį skirtumas tarp valstybės narės teritorijoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio sumos ir pagal šio reglamento 4 straipsnį tai valstybei narei nustatyto įsipareigojimo, tikslo ar biudžeto yra neigiamas, ir atėmus bet kokį kiekį, į kurį atsižvelgta pagal Reglamento (ES) 2018/842 7 straipsnį, ta valstybė narė likusį absorbuotą ŠESD kiekį gali perduoti kitai valstybei narei. Į perduotą kiekį atsižvelgiama vertinant, kaip gaunančioji valstybė narė laikosi atitinkamai savo įsipareigojimo, tikslo ar biudžeto, nustatyto pagal šio reglamento 4 straipsnį.

3. Siekiant išvengti dvigubos apskaitos, grynasis absorbuotas ŠESD kiekis, į kurį atsižvelgta pagal Reglamento (ES) 2018/842 7 straipsnį, atimamas iš tos valstybės narės kiekio, kuris pagal šio straipsnio 2 dalį gali būti perduotas kitai valstybei narei.
4. Pajamas, gautas atlikus perdavimą pagal 2 dalį, arba tų pajamų finansinės vertės ekvivalentą valstybės narės turėtų panaudoti kovai su klimato kaita Sąjungoje arba trečiojoje valstybėje. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus veiksmus, kurių buvo imtasi pagal šią dalį, ir viešai paskelbia tokią informaciją lengvai prieinama forma.
5. Pagal 2 dalį atliekamas perdavimas gali būti ŠESD kiekio mažinimo projekto ar programos, įvykdytų parduodančiojoje valstybėje narėje ir finansuotų gaunančiosios valstybės narės, rezultatas, su sąlyga, kad išvengiama dvigubos apskaitos ir užtikrinamas atsekamumas.

13 straipsnis

Tvarkomos miško žemės lankstumo priemonė

1. Jeigu per 2021–2025 m. laikotarpį valstybės narės bendras išmetamas ŠESD kiekis viršija bendrą absorbuojamą ŠESD kiekį 2 straipsnio 1 dalyje nurodytose žemės apskaitos kategorijose, apskaitomose pagal šį reglamentą, ta valstybė narė gali pasinaudoti šiame straipsnyje nustatyta tvarkomos miško žemės lankstumo priemone siekdama laikytis 4 straipsnio 1 dalies.

2. Jeigu 2021–2025 m. laikotarpiu atlikus 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą skaičiavimą gaunamas teigiamas skaičius, atitinkama valstybė narė turi teisę kompensuoti to skaičiavimo rezultatus atitinkantį išmetamą ŠESD kiekį, jeigu tenkinamos šios sąlygos:
- a) ta valstybė narė į savo strategiją, pateiktą pagal Reglamento (ES) 2018/1999 15 straipsnį, įtraukė vykdomas arba suplanuotas konkrečias priemones, skirtas užtikrinti, kad būtų atitinkamai išsaugoti arba padidinti miškų absorbentai ir kaupikliai, ir informaciją apie tokių priemonių poveikį atitinkamiems aplinkos tikslams, įskaitant, be kita ko, biologinės įvairovės apsaugą ir prisitaikymą prie natūralių trikdžių, ir
 - b) 2021–2025 m. laikotarpiu bendras išmetamų ŠESD kiekis Sąjungoje neviršija bendro absorbuojamo kiekio šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nurodytose žemės apskaitos kategorijose.

Vertindama, ar bendras Sąjungoje išmetamas ŠESD kiekis viršija bendrą absorbuojamą ŠESD kiekį, kaip nurodyta šios dalies pirmos pastraipos b punkte, Komisija užtikrina, kad valstybės narės vengtų dvigubos apskaitos, visų pirma, kai taikomos lankstumo priemonės, nustatytos šio reglamento 12 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2018/842 7 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje.

3. 2 dalyje nurodyta kompensacija gali apimti tik absorbentus, apskaitomus kaip išmestas ŠESD kiekis palyginti su tos valstybės narės miškų atskaitos lygiu, ir 2021–2025 m. laikotarpiu neturi viršyti 50 % VII priede nustatyto maksimalaus kompensuojamojo kiekio atitinkamai valstybei narei.
4. Valstybės narės pateikia Komisijai natūralių trikdžių poveikio, apskaičiuoto pagal VI priedą, įrodymus ir priemones, kurias jos planuoja priimti, kad ateityje užkirstų kelią panašiam poveikiui arba jį sušvelnintų, kad galėtų gauti kompensaciją už likusius absorbentus, apskaitomus kaip išmestas ŠESD kiekis palyginti su miškų atskaitos lygiu, neviršijant kitų valstybių narių nepanaudoto viso VII priede 2021–2025 m. laikotarpiui nustatyto kompensuojamojo kiekio. Jei kompensacijos poreikis viršija turimą nepanaudotą kompensuojamąjį kiekį, ta nepanaudota kompensacija *pro rata* pagrindu paskirstoma atitinkamoms valstybėms narėms. Komisija viešai skelbia valstybių narių pateiktus įrodymus.“;

11) Įterpiami šie straipsniai:

„13a straipsnis

Papildoma kompensacija

1. Laikotarpiu nuo 2021 m. iki 2025 m. Suomija gali papildomai kompensuoti iki 5 mln. tonų CO₂ ekvivalentu atitinkantį išmetamų ŠESD kiekį pagal žemės apskaitos kategorijas „tvarkoma miško žemė“, „iškirto miško žemė“, „tvarkomi pasėliai“ ir „tvarkomos pievos“, jei laikomasi šių sąlygų:
 - a) Suomija į savo strategiją, pateiktą pagal Reglamento (ES) 2018/1999 15 straipsnį, įtraukė vykdomas arba suplanuotas konkrečias priemones, skirtas užtikrinti, kad būtų atitinkamai išsaugoti arba padidinti miškų absorbentai ir kaupikliai;
 - b) per 2021–2025 m. laikotarpį bendras išmetamų ŠESD kiekis Sąjungoje neviršija bendro absorbuojamo kiekio pagal šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nurodytas žemės apskaitos kategorijas.

Vertindama, ar bendras Sąjungoje išmetamas ŠESD kiekis viršija bendrą absorbuojamą ŠESD kiekį, kaip nurodyta šios dalies pirmos pastraipos b punkte, Komisija užtikrina, kad valstybės narės vengtų dvigubos apskaitos, visų pirma, kai taikomos lankstumo priemonės, nustatytos šio reglamento 12 ir 13 straipsniuose ir Reglamento (ES) 2018/842 7 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje.

2. Papildoma kompensacija turi būti apribota šiais aspektais:
 - a) kiekiu, viršijančiu tvarkomos miško žemės lankstumo priemonę, kurią pagal 13 straipsnį Suomija gali gauti 2021–2025 m. laikotarpiu;
 - b) išmetamų ŠESD kiekiu, susidariusiu istoriškai pakeitus miško žemės kategoriją į bet kurią kitą žemės naudojimo kategoriją ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d.;
 - c) kiekiu, reikalingu siekiant užtikrinti atitiktį 4 straipsniui.
3. Papildoma kompensacija neturi būti perleidžiama pagal šio reglamento 12 straipsnį arba Reglamento (ES) 2018/842 7 straipsnį.
4. Visos nepanaudotos papildomos kompensacijos iš 1 dalyje nurodyto 5 mln. tonų CO₂ ekvivalentu kiekio panaikinamos.
5. Vyriausiasis administratorius vykdo šio straipsnio 2 dalies a punkto ir 3 bei 4 dalių tikslais reikalingas operacijas Sąjungos registre, sukurtame pagal Reglamento (ES) 2018/1999 40 straipsnį (toliau – Sąjungos registras).

13b straipsnis

2026–2030 m. laikotarpiu taikomas žemės naudojimo mechanizmas

1. Sąjungos registre sukuriamas žemės naudojimo mechanizmas, atitinkantis iki 178 mln. tonų CO₂ ekvivalentu kiekį, su sąlyga, kad 4 straipsnio 2 dalyje nurodytas Sąjungos tikslas yra pasiektas. Žemės naudojimo mechanizmu galima naudotis papildomai su 12 straipsnyje nustatytais lankstumo priemonėmis.
2. Jei 2026–2030 m. laikotarpiu, po to, kai valstybė narė padaro viską, kas įmanoma, kad atsižvelgtų į visas Komisijos jai pagal 13d straipsnį skirtas nuomones, skirtumas tarp valstybės narės teritorijoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio pagal visas 2 straipsnio 2 dalies a–j punktuose nurodytas žemės ataskaitų teikimo kategorijas sumos ir atitinkamo tikslo, nustatyto tai valstybei narei pagal 4 straipsnio 3 dalį, ar biudžeto, nustatyto tai valstybei narei pagal 4 straipsnio 4 dalį, yra teigiamas, apskaitytas ir nurodytas ataskaitoje pagal šį reglamentą, ta valstybė narė gali pasinaudoti šiame straipsnyje nustatytu mechanizmu, kad pasiektų savo tikslą, nustatytą pagal 4 straipsnio 3 dalį, arba įvykdytų savo biudžetą, nustatytą pagal 4 straipsnio 4 dalį.

3. Jeigu 2026–2030 m. laikotarpiu atlikus vieną ar abu 2 dalyje nurodytus skaičiavimus gaunamas teigiamas skaičius, valstybė narė turi teisę naudoti šiame straipsnyje nustatytą mechanizmą, kad kompensuotų grynąjį išmetamą arba grynąjį absorbuojamą ŠESD kiekį, arba abu; jie apskaitomi kaip išmestas ŠESD kiekis palyginti su tai valstybei narei pagal 4 straipsnio 3 dalį nustatytu tikslu arba su tai valstybei narei pagal 4 straipsnio 4 dalį nustatytu biudžetu, arba su abejais, jei tenkinamos šios sąlygos:
- a) valstybė narė į savo atnaujintą integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, pateiktą pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį, įtraukė vykdomas arba suplanuotas konkrečias priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų atitinkamai išsaugoti arba padidinti visi žemės absorbentai ir kaupikliai ir sumažintas žemės pažeidžiamumas dėl natūralių trikdžių;
 - b) valstybė narė išnaudojo lankstumo priemones, turimas pagal šio reglamento 12 straipsnio 1 dalį;
 - c) 2030 m. skirtumas tarp metinės viso Sąjungos teritorijoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio pagal visas 2 straipsnio 2 dalies a–j punktuose nurodytas žemės ataskaitų teikimo kategorijas sumos ir Sąjungos tikslo 310 mln. tonų CO₂ ekvivalentu atitinkančio grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio yra neigiamas.

Vertindama, ar tenkinama šios dalies pirmos pastraipos c punkte nurodyta sąlyga, Komisija įtraukia iki 30 %, bet ne daugiau kaip 20 Mt CO₂ ekvivalento, 2021–2025 m. laikotarpiu nepanaudoto pertekliaus į valstybių narių įsipareigojimus pagal 4 straipsnio 1 dalį, jei viena ar daugiau valstybių narių pateikia Komisijai natūralių trikdžių poveikio įrodymų pagal šio straipsnio 5 dalį. Komisija užtikrina, kad valstybės narės vengtų dvigubos apskaitos, visų pirma, kai taikomos lankstumo priemonės, nustatytos šio reglamento 12 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2018/842 7 straipsnio 1 dalyje.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas kompensuojamasis kiekis 2026–2030 m. laikotarpiu negali viršyti 50 % VII priede maksimalaus atitinkamai valstybei narei nustatyto kompensuojamojo kiekio.

5. Valstybės narės pateikia Komisijai natūralių trikdžių poveikio, apskaičiuoto pagal VI priedą, įrodymus, kad galėtų gauti kompensaciją pagal grynąjį išmetamą ŠESD kiekį ar grynąjį absorbuojamą ŠESD kiekį, arba abu, apskaitytą kaip išmestas ŠESD kiekis palyginti su toms valstybėms narėms pagal 4 straipsnio 3 dalį nustatytais tikslais arba su toms valstybėms narėms pagal 4 straipsnio 4 dalį nustatytu biudžetu, neviršijant kitų valstybių narių nepanaudoto viso VII priede 2026–2030 m. laikotarpiui nustatyto kompensuojamojo kiekio. Jei kompensacijos poreikis viršija turimą nepanaudotą kompensuojamąjį kiekį, ta nepanaudota kompensacija *pro rata* pagrindu paskirstoma atitinkamoms valstybėms narėms.
6. Valstybės narės turi teisę kompensuoti grynąjį išmetamą ŠESD kiekį ar grynąjį absorbuojamą kiekį, arba abu, apskaitytą kaip išmestas ŠESD kiekis palyginti su toms valstybėms narėms pagal 4 straipsnio 3 dalį nustatytais tikslais arba su toms valstybėms narėms pagal 4 straipsnio 4 dalį nustatytu biudžetu, neviršijant kitų valstybių narių nepanaudoto viso VII priede 2021–2030 m. laikotarpiui nustatyto kompensuojamojo kiekio, pirma atsižvelgus į 13 straipsnio 4 dalį ir šio straipsnio 5 dalį, su sąlyga, kad tos valstybės narės:
 - a) išnaudojo lankstumo priemones, turimas pagal 12 straipsnio 1 dalį ir šio straipsnio 3 ir 5 dalis, ir

- b) pateikė Komisijai įrodymus dėl:
 - i) ilgalaikio klimato kaitos poveikio, dėl kurio susidaro išmetamo ŠESD kiekio perviršis, arba sumažėjo absorbentų, ir to jos negali kontroliuoti, arba
 - ii) pasekmių, kylančių dėl to, kad išskirtinai didelę, lyginant su Sąjungos vidurkiu, jų tvarkomo žemės ploto dalį sudaro organiniai dirvožemiai ir dėl to susidaro išmetamo ŠESD kiekio perviršis, su sąlyga, kad tas poveikis yra priskirtinas žemėtvarkos praktikai, kuri buvo taikoma iki Sprendimo Nr. 529/2013/ES įsigaliojimo;
 - c) į savo naujausius integruotus nacionalinius energetikos ir klimato politikos planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnį, įtraukė konkrečias priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų atitinkamai išsaugoti arba padidinti visi žemės absorbentai ir kaupikliai ir sumažintas žemės pažeidžiamumas dėl ekosistemų sutrikimų, kuriuos lemia klimato kaita.
7. 6 dalyje nurodytos kompensacijos kiekis negali viršyti 50 mln. tonų CO₂ ekvivalentu visos Sąjungos lygmeniu. Jei kompensacijos poreikis viršija esamą maksimalų galimą kompensuojamąjį kiekį, ta kompensacija *pro rata* pagrindu paskirstoma atitinkamoms valstybėms narėms.

8. 6 dalies b punkto i papunktyje nurodyti įrodymai apima kiekybinį grynojo išmetamo arba absorbuojamo ŠESD kiekio poveikio vertinimą skaičiuojant milijonais tonų CO₂ ekvivalentu paveiktoje teritorijoje ir yra grindžiami palyginamais ir patikimais kiekybiniais indeksais, geografiniais detaliais duomenimis bei geriausiais turimais moksliniais įrodymais. Tie indeksai, duomenys ir įrodymai grindžiami stebimais pokyčiais, apimančiais bent 2021–2025 m. laikotarpį, ir mokliškai peržiūretomis projekcijomis ir stebėjimais 2026–2030 m. laikotarpiui. Tie indeksai bei duomenys ir tie įrodymai atspindi LULUCF sektoriui aktualių bendrų klimato ypatumų, tokių kaip sausringumas, vidutinė oro temperatūra, vidutinis kritulių kiekis, šalnų ir meteorologinių sausrų arba dirvožemio drėgnį paveikiančių sausrų trukmė, raidą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.
9. 6 dalies b punkto ii papunktyje nurodyti įrodymai apima pagrindimą, kad atitinkamos valstybės narės tvarkomos žemės plote esančio organinio dirvožemio dalis 2030 m. viršija Sąjungos vidurkį. Įrodymai apima milijonais tonų CO₂ ekvivalentu išreikštą kiekybinę analizę dėl pranešamo išmetamo kiekio, susidariusio dėl ankstesnio poveikio tvarkomam organiniam dirvožemiui, remiantis peržiūretais 2026–2030 m. laikotarpio stebėjimais, palyginamais ir patikimais geografiniais detaliais duomenimis ir geriausiais turimais moksliniais įrodymais, visų pirma susijusiais su panašiomis vietovėmis atitinkamoje valstybėje narėje. Kartu su įrodymais taip pat pateikiamas aprašymas dėl tuo metu įgyvendinamų politikos priemonių, kuriomis kuo labiau mažinamas neigiamas ankstesnio poveikio tvarkomam organiniam dirvožemiui poveikis.

10. Komisija ne vėliau kaip ... [12 mėnesių po šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] įgyvendinimo aktais nustato šio straipsnio 6 dalies b punkte nurodytų įrodymų struktūrą, formatą, techninius duomenis ir pateikimo procesą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 16a straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
11. Komisija viešai skelbia valstybių narių pateiktus įrodymus, nurodytus 6 dalies b punkte, ir gali pareikalauti, kad valstybė narė pateiktų papildomų įrodymų, jei, patikrinusi iš tos valstybės narės gautą informaciją, mano, kad ta informacija yra nepakankamai pagrįsta arba neproporcinga.

13c straipsnis

Valdymas

Jei 2032 m. atlikusi išsamią peržiūrą Komisija nustato, kad, atsižvelgiant į lankstumo priemones, naudojamas pagal 12 ir 13b straipsnius, nesilaikoma 4 straipsnio 4 dalyje nurodyto 2026–2029 m. biudžeto, prie atitinkamos valstybės narės 2030 m. ataskaitoje nurodyto grynojo išmetamo ŠESD kiekio, laikantis pagal 15 straipsnį priimtų priemonių, pridedamas tonomis CO₂ ekvivalentu išreikštas grynojo išmesto ŠESD kiekio perviršis, padaugintas iš koeficiento 1,08.

13d straipsnis

Taisomieji veiksmai

1. Jei Komisija savo metiniame vertinime pagal Reglamento (ES) 2018/1999 29 straipsnį nustato, kad valstybė narė nedaro pakankamos pažangos, kad pasiektų pagal šio reglamento 4 straipsnio 3 dalį nustatytą tikslą, atsižvelgiant į trajektoriją ir biudžetą, nustatytus pagal šio reglamento 4 straipsnio 4 dalį, ir į lankstumo priemones pagal šį reglamentą, ta valstybė narė per tris mėnesius pateikia Komisijai taisomųjų veikslių planą, kuriame, be kita ko, pateikiama:
 - a) išsamus paaiškinimas, kodėl ji daro nepakankamą pažangą;
 - b) vertinimas, kaip Sąjungos finansavimas padėjo jai siekti savo tikslo ir vykdyti savo biudžetą ir kaip ji ketina panaudoti tokį finansavimą, kad būtų daroma pažanga siekiant tų tikslų;
 - c) papildomi veiksmai, kuriais papildomas tos valstybės narės integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veikslių planas pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 arba sustiprinamas jo įgyvendinimas, kuriuos ji įgyvendins, kad pasiektų savo tikslą, nustatytą pagal 4 straipsnio 3 dalį, arba įvykdytų savo biudžetą, nustatytą pagal 4 straipsnio 4 dalį, vykdydama vidaus politiką ir taikydama priemones bei įgyvendindama Sąjungos veiksmus, kartu atlikdama išsamų numatomo grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio, kuris būtų pasiektas vykdant tuos veiksmus, vertinimą, grindžiamą kiekybiniais duomenimis, jei tokių yra;

- d) griežtas tokių veiksmų įgyvendinimo tvarkaraštis, pagal kurį galima kasmet įvertinti įgyvendinimo pažangą.

Jei valstybė narė yra įsteigusi nacionalinį patariamąjį organą klimato klausimais, ji gali prašyti to organo patarimo dėl c punkte nurodytų būtinų veiksmų nustatymo.

2. Laikydamosi savo metinės darbo programos, Europos aplinkos agentūra padeda Komisijai vertinti tokius taisomųjų veiksmų planus.
3. Komisija gali pateikti nuomonę dėl taisomųjų veiksmų planų, pateiktų pagal 1 dalį, patikimumo ir tokiu atveju nuomonę pateikia per keturis mėnesius nuo tų planų gavimo dienos. Atitinkama valstybė narė kuo labiau atsižvelgia į Komisijos nuomonę ir gali savo taisomųjų veiksmų planą atitinkamai patikslinti. Jeigu atitinkama valstybė narė neatsižvelgia į nuomonę arba kurią nors esminę jos dalį, ji Komisijai pateikia pagrindimą.
4. Kiekviena valstybė narė viešai paskelbia savo taisomųjų veiksmų planą, nurodytą 1 dalyje, ir visus 3 dalyje nurodytus pagrindimus. Komisija užtikrina, kad 3 dalyje nurodyta nuomonė būtų paskelbta viešai.“;

12) 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Laikotarpiui nuo 2021 m. iki 2025 m. – ne vėliau kaip 2027 m. kovo 15 d. ir laikotarpiui nuo 2026 m. iki 2030 m. – ne vėliau kaip 2032 m. kovo 15 d. valstybės narės pateikia Komisijai metiniais duomenų rinkiniais grindžiamą atitikties ataskaitą, kurioje, naudojant šiame reglamente nustatytas apskaitos taisykles, pagal kiekvieną 2 straipsnio 1 dalies a–f punktuose (2021–2025 m. laikotarpiu) ir 2 straipsnio 2 dalies a–j punktuose (2026–2030 m. laikotarpiu) nurodytą žemės apskaitos kategoriją nurodomas atitinkamo laikotarpio bendro išmesto ir bendro absorbuoto ŠESD kiekio balansas.

Atitikties ataskaitoje įvertinama:

a) politika ir priemonės, susijusios su galimais kompromisais, įskaitant bent jau kompromisus kitų Sąjungos aplinkos tikslų ir strategijų, pvz., nustatytų 8-ojoje aplinkosaugos veiksmų programoje, kuri išdėstyta Europos Parlamento ir Tarybos sprendime (ES) 2022/591*, 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje ir 2018 m. spalio 11 d. Komisijos komunikate „Tvari Europos bioekonomika. Ekonomikos, visuomenės ir aplinkos sąsajų stiprinimas“, atžvilgiu;

- b) kaip valstybės narės, priimdamos savo politiką ir priemones, kad pasiektų savo tikslą, nustatytą pagal 4 straipsnio 3 dalį, arba įvykdytų savo biudžetą, nustatytą pagal 4 straipsnio 4 dalį, tinkamu mastu atsižvelgė į principą „nedaryti reikšmingos žalos“;
- c) klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos sinergija, įskaitant politiką ir priemones, kuriomis siekiama sumažinti žemės pažeidžiamumą dėl natūralių trikdžių ir klimato;
- d) klimato kaitos švelninimo ir biologinės įvairovės sinergija.

Atitikties ataskaitoje, kai taikoma, pateikiama išsami informacija apie ketinimą naudotis 11 straipsnyje nurodytomis lankstumo priemonėmis ir susijusiais kiekiais arba apie tokių lankstumo priemonių ir susijusių kiekių naudojimą. Valstybės narės atitikties ataskaitas skelbia viešai pagal Reglamento (ES) 2018/1999 28 straipsnį.

* 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (OL L 114, 2022 4 12, p. 22).“;

b) įterpiamos šios dalys:

- „1a. Pasikeitus valstybių narių taikomai metodikai, Komisija gali atlikti kiekvienos valstybės narės pateiktų ir pagal Reglamento (ES) 2018/1999 38 straipsnį patvirtintų ŠESD apskaitos duomenų metodinį koregavimą. Tačiau vertinant, ar yra laikomasi 2030 m. Sąjungos tikslo, toks metodinis koregavimas neturi poveikio nei 310 mln. tonų CO₂ ekvivalentu atitinkančio grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio reikšmei, apskaičiuojamai kaip 2030 m. grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio valstybėse narėse suma, nurodyta Ila priedo D skiltyje (kilotonomis CO₂ ekvivalentu), nei to priedo C skiltyje nurodytiems tikslams.
- 1b. Valstybės narės, nurodžiusios, kad ketina pasinaudoti 13b straipsnio 6 dalyje nurodyta lankstumo priemone, tam skirtuose ataskaitos skirsniuose apibūdina priemones, kurių imtasi siekiant sušvelninti arba panaikinti 13b straipsnio 6 dalies b punkte nurodytą poveikį, ir pastebėtą bei tikėtiną tų priemonių poveikį.

- 1c. Komisija atlieka visapusišką pagal šio straipsnio 1 dalį pateiktų atitikties ataskaitų peržiūrą, siekdama įvertinti jų atitiktį 4 straipsniui.

Atlikdama tą išsamią peržiūrą Komisija kartu įvertina, kaip buvo atsižvelgta į principą „nedaryti reikšmingos žalos“ pagal 1 dalies b punktą. Tuo atžvilgiu, prieš atlikdama pirmąjį vertinimą, Komisija paskelbia principo „nedaryti reikšmingos žalos“ taikymo šio reglamento tikslais gaires.“;

- 13) 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija pagal 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas siekiant nustatyti taisykles dėl toliau išvardytų operacijų registravimo ir tikslaus atlikimo Sąjungos registre:

- a) kiekvienos valstybės narės pagal kiekvieną žemės apskaitos ir ataskaitų teikimo kategoriją išmetamo ir absorbuoto kiekio registravimo;
- b) bet kokio metodinio koregavimo taikymo pagal 14 straipsnio 1a dalį;
- c) 12, 13, 13a ir 13b straipsniuose nurodytų lankstumo priemonių naudojimo ir
- d) atitikties vertinimo pagal 13c straipsnį.“;

14) įterpiamas šis straipsnis:

„16a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Klimato kaitos komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 44 straipsnio 3 dalį. Tas komitetas – komitetas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011*.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

* 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“;

15) 17 straipsnis pakeičiamas taip:

„17 straipsnis

Peržiūra

1. Šis reglamentas nuolat peržiūrimas atsižvelgiant į, *inter alia*:

- a) tarptautinius pokyčius;
- b) pastangas, įdėtas siekiant ilgalaikių Paryžiaus susitarimo tikslų, ir
- c) Sąjungos teisę, be kita ko, gamtos atkūrimo srityje.

Remdamasi pagal 14 straipsnio 3 dalį parengtos ataskaitos išvadomis ir pagal 13 straipsnio 2 dalies b punktą atlikto vertinimo rezultatais arba pagal Reglamento (ES) 2018/1999 37 straipsnio 4a dalį atlikto įvertinimu, Komisija prireikus pateikia pasiūlymų, kuriais siekiama užtikrinti bendro Sąjungos 2030 m. grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio tikslo, nustatyto pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalį, ir to tikslo indėlio įgyvendinant Paryžiaus susitarimo tikslus vientisumą.

2. Komisija ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo pirmojo bendros pažangos įvertinimo, kurį susitarta atlikti pagal Paryžiaus susitarimo 14 straipsnį, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento veikimo ataskaitą. Ataskaita grindžiama naujausiais turimais duomenimis, kuriuos valstybės narės pateikė pagal Reglamentą (ES) 2018/1999, ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1119* 4 straipsnio 4 dalį. Atsižvelgiant į tai, kad būtina didinti išmetamo ŠESD kiekio mažinimo ir absorbuojamo ŠESD kiekio didinimo mastą Sąjungoje, taip pat į socialiai teisingos pertvarkos siekį ir į poreikį nustatyti papildomą Sąjungos politiką ir priemones, ataskaitoje, kai aktualu, pateikiama:
- a) 11 straipsnyje nurodytų lankstumo priemonių poveikio vertinimas;
 - b) šio reglamento indėlio siekiant poveikio klimatui neutralumo tikslo ir tarpinių klimato politikos tikslų, nustatytų Reglamente (ES) 2021/1119, vertinimas;
 - c) šio reglamento indėlio siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų vertinimas;
 - d) socialinio ir darbo poveikio, įskaitant poveikį lyčių lygybei ir darbo sąlygoms, valstybėse narėse nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, kurį šiame reglamente nustatyti įpareigojimai daro bet kurios iš 2 straipsnyje nurodytų žemės kategorijų ir sektorių atžvilgiu, vertinimas;

- e) tarptautiniu lygmeniu padarytos pažangos, susijusios su taisyklėmis, reglamentuojančiomis Paryžiaus susitarimo 6 straipsnio 2 ir 4 dalis, ir, kai aktualu, pasiūlymų iš dalies pakeisti šį reglamentą, visų pirma siekiant išvengti dvigubo skaičiavimo ir taikyti atitinkamas korekcijas, vertinimas;
- f) dabartinių tendencijų ir ateities projekcijų, susijusių su pasėlių, pievų ir šlapžemių išmetamu ir absorbuojamu ŠESD kiekiu, ir reglamentavimo galimybių vertinimas, siekiant užtikrinti tų tendencijų ir projekcijų suderinamumą su tikslu ilguoju laikotarpiu sumažinti išmetamą ŠESD kiekį visuose ekonomikos sektoriuose, laikantis Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslo ir Sąjungos tarpinių klimato politikos tikslų, nustatytų Reglamente (ES) 2021/1119;
- g) dabartinės tendencijos ir ateities projekcijos, susijusios su toliau nurodytų ataskaitų teikimo kategorijų išmetamu ŠESD kiekiu ir reglamentavimo galimybėmis, siekiant užtikrinti tų tendencijų ir projekcijų suderinamumą su tikslu ilguoju laikotarpiu sumažinti išmetamą ŠESD kiekį visuose ekonomikos sektoriuose, laikantis Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslo ir Sąjungos tarpinių klimato politikos tikslų, nustatytų Reglamente (ES) 2021/1119:
 - i) žarnyno fermentacija;
 - ii) mėšlo tvarkymas;

- iii) ryžių auginimas;
- iv) žemės ūkio paskirties dirvožemis;
- v) numatytas savanų deginimas;
- vi) žemės ūkio atliekų deginimas vietoje;
- vii) kalkinimas;
- viii) karbamido naudojimas;
- ix) kitos trąšos, kurių sudėtyje yra anglies;
- x) kita.

Toje ataskaitoje moksliai pagrįstai, patikimai ir skaidriai, taip pat siekiant užtikrinti ilgalaikį miškų atsparumą ir gebėjimą prisitaikyti, atitinkamais atvejais atsižvelgiama į miškų amžiaus struktūros poveikį, įskaitant atvejus, kai tas poveikis yra susijęs su konkrečiomis karo ar pokario aplinkybėmis.

Patvirtinus tinkamą moksliai pagrįstą ataskaitų teikimo metodiką ir remiantis ataskaitų teikimo pažanga bei naujausia turima mokslinė informacija, toje ataskaitoje taip pat gali būti vertinamos analizės galimybės ir ataskaitų dėl papildomų sektorių, pvz., jūros ir gėlųjų vandenų aplinkos, išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio teikimo poveikis bei atitinkamos reglamentavimo galimybės.

Po ataskaitos Komisija, atsižvelgdama į tai, jog svarbu, kad kiekvienas sektorius sąžiningai prisidėtų prie Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslo ir Sąjungos tarpinių klimato politikos tikslų pagal Reglamentą (ES) 2021/1119, prireikus pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Tuose pasiūlymuose visų pirma gali būti nustatomi Sąjungos ir valstybės narės išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio tikslai, tinkamai atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės iki 2030 m. susikaupusį deficitą.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 401/2009** 10a straipsnį įsteigta Europos mokslinė patariamoji taryba klimato kaitos klausimais (patariamoji taryba) gali savo iniciatyva teikti mokslines rekomendacijas arba ataskaitas dėl Sąjungos priemonių, klimato tikslų, metinio išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio lygių ir lankstumo priemonių pagal šį reglamentą. Komisija apsvarsto atitinkamas patiriamosios tarybos rekomendacijas ir ataskaitas, visų pirma susijusias su būsimois priemonėmis, kuriomis siekiama toliau mažinti išmetamą ir didinti absorbuojamą ŠESD kiekį pasektoriuose, kuriems taikomas šis reglamentas.

3. Per 12 mėnesių nuo teisėkūros procedūra priimamo akto dėl Sąjungos anglies dioksido absorbcijos sertifikavimo reguliavimo sistemos įsigaliojimo Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie galimą naudą ir kompromisus, susijusius su tvarių ilgaamžių anglies saugojimo produktų, kurie turi grynąjį teigiamą anglies sekvestracijos poveikį, įtraukimu į šio reglamento taikymo sritį. Ataskaitoje įvertinama, kaip atsižvelgti į su tais produktais susijusį tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamą ir absorbuojamą ŠESD kiekį, pvz., nulemtą žemės naudojimo keitimo, ir vėlesnę su tuo susijusio išmetamo ŠESD kiekio nutekėjimo riziką, taip pat galimą naudą ir kompromisus kitų Sąjungos aplinkos tikslų, visų pirma biologinės įvairovės tikslų, atžvilgiu. Kai tinkama, ataskaitoje gali būti apsvarstyta galimybė nustatyti tvarių anglies saugojimo produktų įtraukimo į šio reglamento taikymo sritį procesą tokiu būdu, kuris derėtų su kitais Sąjungos aplinkos tikslais ir UNFCCC šalių konferencijos arba Šalių konferencijos, kuri yra ir Paryžiaus susitarimo Šalių susirinkimas, priimtomis IPCC gairėmis. Kai tinkama, kartu su Komisijos ataskaita gali būti pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų atitinkamai iš dalies pakeistas šis reglamentas.

* 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

** 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 401/2009 dėl Europos aplinkos agentūros bei Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo (OL L 126, 2009 5 21, p. 13).“;

- 16) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio iš dalies keičiančio reglamento I priedą;
- 17) II priedas iš dalies keičiamas pagal šio iš dalies keičiančio reglamento II priedą;
- 18) III priede įrašas, susijęs su Jungtine Karalyste, išbraukiamas;
- 19) šio iš dalies keičiančio reglamento III priede pateiktas tekstas įterpiamas kaip IIa priedas;
- 20) IV priedo C skirsnyje įrašas, susijęs su Jungtine Karalyste, išbraukiamas;
- 21) VI priedas iš dalies keičiamas pagal šio iš dalies keičiančio reglamento IV priedą;
- 22) VII priede įrašas, susijęs su Jungtine Karalyste, išbraukiamas.

2 straipsnis

Reglamentas (ES) 2018/1999 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 2 straipsnis papildomas šiais punktais:
 - „63) geografinė informacinė sistema – kompiuterinė sistema, galinti fiksuoti, saugoti, analizuoti ir rodyti geografiškai susietą informaciją;

64) geoerdvinė taikomoji programa – elektroninė paraiškos forma, į kurią integruota geografinė informacinė sistema grindžiama IT taikomoji programa, suteikianti galimybę paramos gavėjams erdvinio deklaravimo būdu deklaruoti valdos žemės ūkio paskirties sklypus ir ne žemės ūkio paskirties žemės plotus, už kuriuos prašoma skirti išmoką.“;

2) 4 straipsnio a dalies 1 punkto ii papunktis pakeičiamas taip:

„ii) valstybės narės įsipareigojimus ir nacionalinius tikslus, susijusius su grynuoju ŠESD kiekiu absorbavimu pagal Reglamento (ES) 2018/841 4 straipsnio 1 ir 2 dalis;“;

3) 9 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo punktu:

„e) atitinkamų finansavimo priemonių, įskaitant atitinkamą pajamų, gautų aukcionuose pardavus ES ATLPS apyvartinius taršos leidimus pagal Direktyvą 2003/87/EB ir naudojamų LULUCF, dalį, Sąjungos paramos ir naudojamų Sąjungos lėšų, pvz., bendros žemės ūkio politikos priemonių, politikos ir priemonių, derėjimas atsižvelgiant į valstybių narių įsipareigojimų, tikslų ir biudžetų, nustatytų pagal Reglamento (ES) 2018/841 4 straipsnį, įgyvendinimą.“;

4) 26 straipsnio 6 dalis papildoma šiuo punktu:

„c) iš dalies keičiama V priedo 3 dalis, siekiant atnaujinti kategorijų sąrašą pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus.“;

5) 37 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„4a. Jei Komisija, atlikdama pirminę patikrą pagal šio straipsnio 4 dalį, nustato, kad Reglamento (ES) 2018/841 4 straipsnio 2 dalyje nurodytais metais metinis grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio vidurkis, apie kurį valstybės narės praneša 2020 m. ir 2023 m. arba vėliau pateiktoje ŠESD apskaitoje, skiriasi ir yra didesnis nei 500 kt CO₂ ekvivalentu, Komisija patikrina:

- a) pateiktos informacijos skaidrumą, tikslumą, nuoseklumą, palyginamumą ir išsamumą, ir
- b) tai, ar LULUCF ataskaitos teikiamos laikantis UNFCCC rekomendacinių dokumentų arba Sąjungos taisyklių.

Komisija viešai skelbia tokio patikrinimo rezultatus.“;

6) 38 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. 2025 m. Komisija atlieka išsamią valstybių narių pagal šio reglamento 26 straipsnio 4 dalį pateiktų nacionalinės apskaitos duomenų peržiūrą, kad nustatytų metinius valstybių narių grynojo išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslus pagal Reglamento (ES) 2018/841 4 straipsnio 3 dalį ir metines valstybių narių ŠESD kvotas pagal Reglamento (ES) 2018/842 4 straipsnio 3 dalį.“;

b) 2 dalies įžanginė dalis pakeičiama taip:

„1 ir 1a dalyse nurodyta išsami peržiūra apima:“;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Komisija, baigusi pagal šio straipsnio 1 dalį atliekamą išsamią peržiūrą, priima įgyvendinimo aktus, kuriais, remiantis pakoreguotais kiekvienos valstybės narės apskaitos duomenimis, nustatoma viso atitinkamais metais išmetamo ŠESD kiekio suma, suskirstyta pagal išmetamų ŠESD duomenis, susijusius su Reglamento (ES) 2018/842 9 straipsniu, ir išmetamų ŠESD duomenis, nurodytus šio reglamento V priedo 1 dalies c punkte, ir viso išmetamo ir absorbuojamo kiekio suma, susijusi su Reglamento (ES) 2018/841 4 straipsniu.“;

7) V priedas iš dalies keičiamas pagal šio iš dalies keičiančio reglamento V priedą.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

I PRIEDAS

Reglamento (ES) 2018/841 I priedo B skirsnis pakeičiamas taip:

- „B. 5 straipsnio 4 dalyje nurodyti anglies kaupikliai:
- a) gyvoji biomasė;
 - b) miško paklotė¹;
 - c) negyva mediena¹;
 - d) negyva organinė medžiaga²;
 - e) mineraliniai dirvožemiai;
 - f) organiniai dirvožemiai;
 - g) mišku apželdintos žemės ir tvarkomos miško žemės apskaitos kategorijų atveju – nukirsto medžio produktai.“.

¹ Taikoma tik mišku apželdintai žemei ir tvarkomai miško žemei.

² Taikoma tik iškirto miško žemei, tvarkomiems pasėliams, tvarkomoms pievoms ir tvarkomoms šlapžemėms.

II PRIEDAS

Reglamento (ES) 2018/841 II priedas iš dalies keičiamas taip:

1) įrašai, susiję su Ispanija, Slovėnija ir Suomija, pakeičiami taip:

Valstybė narė	Plotas (ha)	Medžių lajos dangą (%)	Medžių aukštis (m)
Ispanija	1,0	20 Nuo 2028 m. ŠESD apskaitos ataskaitos pateikimo ir vėliau: 10	3
Slovėnija	0,25	10	5
Suomija	0,25	10	5

;

2) įrašas, susijęs su Jungtine Karalyste, išbraukiamas.

III PRIEDAS

„IIa PRIEDAS

Sąjungos tikslas (D skiltis), ŠESD apskaitos 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. duomenų vidurkis (B skiltis) ir valstybių narių nacionaliniai tikslai (C skiltis), nurodyti 4 straipsnio 3 dalyje, kurie turi būti pasiekti 2030 m.

A	B	C	D
Valstybė narė	ŠESD apskaitos 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. duomenų vidurkis (kilotonomis CO ₂ ekvivalentu), 2020 m. pateikti duomenys	Valstybės narės tikslai, 2030 m. (kilotonomis CO ₂ ekvivalentu)	2023 m. taikoma grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio reikšmė (kilotonomis CO ₂ ekvivalentu), 2020 m. pateikti duomenys (B + C skiltys)
Belgija	-1 032	-320	-1 352
Bulgarija	-8 554	-1 163	-9 718
Čekija	-401	-827	-1 228
Danija	5 779	-441	5 338
Vokietija	-27 089	-3 751	-30 840
Estija	-2 112	-434	-2 545
Airija	4 354	-626	3 728
Graikija	-3 219	-1 154	-4 373
Ispanija	-38 326	-5 309	-43 635
Prancūzija	-27 353	-6 693	-34 046
Kroatija	-4 933	-593	-5 527
Italija	-32 599	-3 158	-35 758

A	B	C	D
Valstybė narė	ŠESD apskaitos 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. duomenų vidurkis (kilotonomis CO ₂ ekvivalentu), 2020 m. pateikti duomenys	Valstybės narės tikslai, 2030 m. (kilotonomis CO ₂ ekvivalentu)	2023 m. taikoma grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio reikšmė (kilotonomis CO ₂ ekvivalentu), 2020 m. pateikti duomenys (B + C skiltys)
Kipras	-289	-63	-352
Latvija	-6	-639	-644
Lietuva	-3 972	-661	-4 633
Liuksemburgas	-376	-27	-403
Vengrija	-4 791	-934	-5 724
Malta	4	-2	2
Nyderlandai	4 958	-435	4 523
Austrija	-4 771	-879	-5 650
Lenkija	-34 820	-3 278	-38 098
Portugalija	-390	-968	-1 358
Rumunija	-23 285	-2 380	-25 665
Slovėnija	67	-212	-146
Slovakija	-6 317	-504	-6 821
Suomija	-14 865	-2 889	-17 754
Švedija	-43 366	-3 955	-47 321
ES 27/Sajunga	-267 704	-42 296	-310 000

“.

IV PRIEDAS

Reglamento (ES) 2018/841 VI priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1 punkto c papunktis pakeičiamas taip:

„c) su tų rūšių natūraliais trikdžiais susiję bendri metiniai įvertinti ŠESD kiekiai 2001–2020 m. laikotarpiu, išvardyti pagal žemės apskaitos kategorijas 2021–2025 m. laikotarpiu ir 2026–2030 m. laikotarpiu;“;

b) 3 punktas pakeičiamas taip:

„3. Pagal šio priedo 2 punktą apskaičiavus foninį lygį, jei išmestas ŠESD kiekis konkrečiais 2021–2025 m. laikotarpių metais žemės apskaitos kategorijose „mišku apželdinta žemė“ ir „tvarkoma miško žemė“, kaip nustatyta 2 straipsnio 1 dalyje, viršija foninį lygį pridėjus paklaidą, foninį lygį viršijantis išmestas ŠESD kiekis gali būti neįskaitytas pagal 10 straipsnį. Paklaida yra lygi 95 % reikšmingumo lygmeniui.“;

c) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4. Taikant 10 straipsnį turi būti įskaitomi šie išmetami ŠESD kiekiai:

a) išmestas ŠESD kiekis, susidaręs dėl miško kirtimo ir sanitarinių kirtimų darbų, vykdytų žemėje po natūralių trikdžių;

- b) išmestas ŠESD kiekis, susidaręs dėl reikalaujamo deginimo, vykdyto žemėje bet kuriais 2021–2025 m. laikotarpio metais;
 - c) išmestas ŠESD kiekis žemės plotuose, kuriuose po natūralių trikdžių vyko miškų lydimas.“;
- d) 5 punktas iš dalies keičiamas taip:
- i) a papunktis išbraukiamas;
 - ii) b ir c papunkčiai pakeičiami taip:
 - „b) įrodyti, kad žemės plotuose, kurie nukentėjo nuo natūralių trikdžių ir kuriuose išmestas ŠESD kiekis nebuvo įtrauktas į apskaitą, likusios 2021–2025 m. laikotarpio dalies metu nevyko miškų lydimas;
 - c) aprašyti, kokie patikrinami metodai ir kriterijai bus naudojami nustatant, ar vėlesniais 2021–2025 m. laikotarpio metais tuose žemės plotuose vyko miškų lydimas;“;
 - iii) d ir e papunkčiai išbraukiami;

e) pridedamas šis punktas:

„6. Informacijos reikalavimai pagal 10 straipsnio 2 dalį ir 13 bei 13b straipsnius apima šiuos duomenis:

- a) nurodyti visus žemės plotus, kurie tais konkrečiais metais nukentėjo nuo natūralių trikdžių, įskaitant jų geografinę vietą, atitinkamą laikotarpį ir natūralių trikdžių rūšis;
- b) jei įmanoma, aprašyti, kokių priemonių valstybė narė ėmėsi tų natūralių trikdžių poveikiui užkardyti arba riboti;
- c) jei įmanoma, aprašyti, kokių priemonių valstybė narė ėmėsi nuo tų natūralių trikdžių nukentėjusiems žemės plotams atkurti.“.

V PRIEDAS

Reglamento (ES) 2018/1999 V priedo 3 dalis pakeičiama taip:

„3 dalis

LULUCF stebėjimo ir ataskaitų teikimo metodikos

Stebėsenos ir ataskaitų teikimo LULUCF sektoriuje tikslu valstybės narės naudoja geografinius detalius žemės naudojimo keitimo duomenis pagal 2006 m. IPCC gaires dėl nacionalinės ŠESD apskaitos. Komisija teikia valstybėms narėms atitinkamą paramą ir pagalbą, kad būtų užtikrintas surinktų duomenų nuoseklumas ir skaidrumas. Valstybės narės raginamos išnagrinėti sinergijos galimybes ir galimybes konsoliduoti ataskaitų teikimą su kitomis atitinkamomis politikos sritimis ir siekti, kad būtų užtikrintas ŠESD apskaitos sąveikumas su atitinkamomis elektroninėmis duomenų bazėmis ir geografinėmis informacinėmis sistemomis, įskaitant:

- a) žemės naudojimo vienetų, kuriuose yra daug anglies sancaupų turinčių žemių, stebėsenos sistemą, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalyje;
- b) žemės naudojimo vienetų, kuriems taikoma apsauga, apibrėžiamų kaip žemė, priskiriama vienai ar daugiau iš toliau nurodytų kategorijų, stebėsenos sistemą:
 - didelės biologinės įvairovės žemė, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 3 dalyje;

- pagal Tarybos direktyvos 92/43/EEB* 4 straipsnį patvirtintos Bendrijos svarbos teritorijos ir nurodytos specialios saugomos teritorijos, ir už jų ribų esantys žemės vienetai, kuriems taikomos apsaugos ir išsaugojimo priemonės pagal tos direktyvos 6 straipsnio 1 ir 2 dalis siekiant teritorijos išsaugojimo tikslų;
- Direktyvos 92/43/EEB IV priede išvardytų rūšių veisimosi ir poilsio vietos, kurioms taikomos apsaugos priemonės pagal tos direktyvos 12 straipsnį;
- Direktyvos 92/43/EEB I priede išvardytos natūralios buveinės ir Direktyvos 92/43/EEB II priede išvardytų rūšių, kurios aptinkamos už Bendrijos svarbos teritorijų ar specialių saugomų teritorijų ribų ir kurios prisideda prie to, kad tos buveinės ir rūšys pasiektų palankią apsaugos būklę pagal tos direktyvos 2 straipsnį, arba kurioms gali būti taikomos prevencinės ir taisomosios priemonės pagal Direktyvą 2004/35/EB**, buveinės;
- specialios apsaugos teritorijos, klasifikuojamos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB*** 4 straipsnį, ir už tų teritorijų ribų esantys žemės vienetai, kuriems, siekiant teritorijos apsaugos tikslų, taikomos apsaugos ir išsaugojimo priemonės pagal Direktyvos 2009/147/EB 4 straipsnį ir Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 2 dalį;

- žemės vienetai, kuriuose taikomos paukščių, apie kurių nesaugią būklę pranešta pagal Direktyvos 2009/147/EB 12 straipsnį, išsaugojimo priemonės, siekiant įvykdyti tos direktyvos 4 straipsnio 4 dalies antrame sakinyje nustatytą reikalavimą stengtis išvengti taršos ar buveinių pažeidimo arba tos direktyvos 3 straipsnyje nustatytą reikalavimą išsaugoti ir palaikyti pakankamą paukščių rūšių buveinių įvairovę ir plotą;
- bet kokios kitos buveinės, kurias valstybė narė nurodo siekdama tokių pačių, kaip nustatyti direktyvose 92/43/EEB ir 2009/147/EB, tikslų;
- žemės vienetai, kuriems taikomos priemonės, reikalingos tam, kad būtų galima apsaugoti paviršinių vandens telkinių, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB**** 4 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktyje, ekologinę būklę ir jos nepabloginti;
- natūralios salpos arba potvynių vandens sulaikymo teritorijos, kurias valstybės narės saugo, valdydamos potvynių riziką pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB*****;
- valstybių narių nustatytos saugomos teritorijos, kad būtų pasiekti saugomų teritorijų tikslai;

- c) atkuriamų žemės naudojimo vienetų, apibrėžiamų kaip žemė, priskiriama vienai ar daugiau iš toliau nurodytų kategorijų, stebėsenos sistemą:
- Bendrijos svarbos teritorijos, specialios saugomos teritorijos ir specialios apsaugos teritorijos, kaip aprašyta b punkte, kartu su už jų ribų esančiais žemės vienetais, kuriems, kaip nustatyta, reikia taikyti atkūrimo ar kompensacines priemones siekiant teritorijos išsaugojimo tikslų;
 - laukinių paukščių rūšių, nurodytų Direktyvos 2009/147/EB 4 straipsnio 2 dalyje arba išvardytų jos I priede, kurios aptinkamos už specialių apsaugos teritorijų ribų ir kurioms, kaip nustatyta Direktyvoje 2009/147/EB, turi būti taikomos atkūrimo priemonės, buveinės;
 - Direktyvos 92/43/EEB I priede išvardytos natūralios buveinės ir jos II priede išvardytų rūšių, aptinkamų už Bendrijos svarbos teritorijų ar specialių saugomų teritorijų ribų, kurioms, kaip nustatyta, reikia taikyti atkūrimo priemones, kad būtų pasiekta palanki apsaugos būklė pagal Direktyvą 92/43/EEB, arba nustatyta, kad joms reikia taikyti taisomąsias priemones pagal Direktyvos 2004/35/EB 6 straipsnį, buveinės;
 - teritorijos, kurias, kaip nustatyta pagal valstybėje narėje taikomą gamtos atkūrimo planą, reikia atkurti, arba kurioms pagal šį planą taikomos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad jų būklė nepablogėtų;

- žemės vienetai, kuriems taikomos priemonės, reikalingos paviršinio vandens telkinių, nurodytų Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktyje, gerai ekologiškai būklei atkurti;
 - žemės vienetai, kuriems taikomos pelkių teritorijų atkūrimo priemonės, nurodytos Direktyvos 2000/60/EB VI priedo B dalies vii papunktyje;
 - teritorijos, kuriose reikia atkurti ekosistemą, kad būtų pasiekta gera ekosistemos būklė pagal Europos Parlamento Tarybos reglamentą (ES) 2020/852^{*****};
- d) toliau nurodytų žemės naudojimo vienetų, kuriems kyla didelė su klimato kaita susijusi rizika, stebėsenos sistemą:
- teritorijos, kurioms pagal Reglamento (ES) 2018/841 13b straipsnio 5 ir 6 dalis taikoma kompensacija už natūralius trikdžius;
 - teritorijos, nurodytos Direktyvos 2007/60/EB 5 straipsnio 1 dalyje;
 - valstybių narių nacionalinėje prisitaikymo strategijoje nurodytos teritorijos, kurioms būdinga didelė gamtos ir žmogaus keliama rizika ir kuriose taikomi su klimato kaita susiję nelaimių rizikos mažinimo veiksmai;
- e) dirvožemio anglies sancaupų stebėsenos sistemą, naudojant, be kita ko, metinius žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) duomenų rinkinius.

Vykdamas ŠESD apskaitą sudaromos sąlygos keistis duomenimis tarp elektroninių duomenų bazių ir geografinių informacinių sistemų ir juos integruoti, siekiant padidinti jų palyginamumą ir prieinamumą visuomenei.

2021–2025 m. laikotarpiu valstybės narės naudoja bent 1 lygio metodikas pagal 2006 m. IPCC gaires dėl nacionalinės ŠESD apskaitos, išskyrus atvejus, kai tai susiję su anglies kaupikliais, kuriems tenka bent 25 % išmetamo ar absorbuojamo ŠESD kiekio pagal šaltinio ar absorbento kategoriją, kuriems valstybės narės nacionalinėje apskaitos sistemoje teikiama pirmenybė, nes dėl apskaičiuoto absoliutaus išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio, išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio tendencijų arba išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio neapibrėžties jie daro didelį poveikį šalies bendrajai ŠESD apskaitai; tais atvejais naudojamos bent 2 lygio metodikos pagal 2006 m. IPCC gaires dėl nacionalinės ŠESD apskaitos.

Nuo 2028 m. ŠESD apskaitos ataskaitos pateikimo ir vėliau valstybės narės naudoja bent 2 lygio metodikas pagal 2006 m. IPCC gaires dėl nacionalinės ŠESD apskaitos, ir kuo anksčiau – vėliausiai nuo 2030 m. ŠESD apskaitos pateikimo ir vėliau valstybės narės, atlikdamos visus išmetamų ir absorbuojamų ŠESD anglies sandaugų skaičiavimus, susijusius su a punkte nurodytų žemės naudojimo vienetų, kuriuose yra daug anglies sandaugų turinčių žemių, teritorijomis, b ir c punktuose nurodytų saugomų ar atkuriamų žemės naudojimo vienetų teritorijomis ir d punkte nurodytų žemės naudojimo vienetų teritorijomis, kurioms ateityje kils didelė su klimato kaita susijusi rizika, taiko 3 lygio metodiką pagal 2006 m. IPCC gaires dėl nacionalinės ŠESD apskaitos.

Nepaisant ankstesnės pastraipos, jei kurios nors iš a-d punktuose išvardytų atskirų kategorijų plotas sudaro mažiau nei 1 % tvarkomos žemės ploto, apie kurią pranešė valstybė narė, valstybės narės taiko bent 2 lygio metodikas pagal 2006 m. IPCC gaires dėl nacionalinės ŠESD apskaitos.

-
- * 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).
- ** 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56).
- *** 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).
- **** 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).
- ***** 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).
- ***** 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).“.
-